

Bsc algebra3a gyakorlat

Második zárthelyi, 2021. december 6.

Mindegyik feladatban **indoklás szükséges**, a puszta eredményért nem jár pont. Használni semmilyen segédeszközt nem szabad, kalkulátort, mobiltelefont sem. A ZH alatt nem lehet kimenni a teremből. Minden lapon **OLVASHATÓ NAGYBETŰKKEL** szerepeljen a név és a NEPTUN-kód. A dolgozat jegye az összpontszám hatodrésze.

1. (6 pont) Számítsuk ki a $2 - i - j + 3k$ kvaternió négyzetét, inverzét és minimálpolinomját. (A minimálpolinomot valós fölött tekintjük, hiszen a kvaterniók valós fölötti algebrát alkotnak.)

2. (6 pont) Legyen α az $x^3 - x - 1$ polinom egyik komplex gyöke. Írjuk föl az $\alpha^2/(\alpha + 1)$ számot $a + b\alpha + c\alpha^2$ alakban, ahol $a, b, c \in \mathbb{Q}$.

3. (4 + 4 + 4 + 4 pont) Számítsuk ki az alábbi fokszámokat.

(1) $\sqrt{3 - 4i}$ foka $\mathbb{Q}$ fölött.

(2) $\sqrt[27]{3}$ foka $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{3} + 1)$ fölött.

(3) $\sqrt[5]{9}$ foka $\mathbb{Q}$ fölött.

(4) $x^{15} - 2$ felbontási testének foka $\mathbb{Q}$ fölött.

4. (6 + 6 pont) Határozzuk meg az $x^3 - 1$ polinom felbontási testének elemszámát $\mathbb{Z}_5$ fölött, továbbá e test multiplikatív csoportjában az elemek rendjeit (milyen rendű hány darab van). Extra 6 pontért adjunk meg egy olyan $\mathbb{Z}_5$ fölött irreducibilis polinomot is, amelynek gyökei ebben a felbontási testben 12 rendűek.

5. (6 + 6 pont) Számítsuk ki a $R = \mathbb{Z}[x]/(4, 3x^2)$ faktorgyűrű elemszámát (3 pont) és az invertálható elemeinek a számát (3 pont). Legyen I az R -ben az $x + (4, 3x^2)$ elem által generált ideál. Melyik ismert gyűrűvel izomorf az R/I faktorgyűrű?

